

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nervi Sine Mole: h. e. Controversiarvm Roberti Bellarmini
S. Rom. Ecclesiae Cardinalis Eminentissimi Compendium,
à cavillis & imposturis Guilielmi Amesij ... Vindicatum**

Erbermann, Veit

Herbipoli, 1661

Appendix. Adversus Titii & Sempronii maledicas Cavillationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9498

APPENDIX,

Quâ profligantur
CAVILLATIONES MA-
LEDICÆà
TITIO ET SEMPRONIO
Helmstadiensibus novissimè
protrusæ.

Titius (ut in proœmio dixi) totus est in ser-
mento , benedictionibusque Luthericis.
Quicquid adversarius sentit, dicit, facit, in-
sanum, scurrile, sycophanticum est ; quod
verò ipse, urbanum, Christianum, Theologicum.
Arbitrium esto penès quosvis lectores cordatos.
Ego flosculis Titianis (qui sanè multiplicati sunt
super numerum) relictis, ea quæ ad rem pertinent
mox lustrabo, ubi *Lapsus* aliquot illustriores è Pro-
œmio notavero. I. pag. 7. putat se retorquere dilem-
ma meum, quo dixeram: [Vel bene feci ego, cur er-
go me cedit? vel malè, cur Titius me imitatur?] ac
*me simili cerafino referire, sic: Si bene feci, cur me obiurgat,
cur irasceris? Si autem malè, cur exemplo mihi prævisi?*
Verùm ira Titio mentem perstrinxit, ut non adver-
teret, indignum esse, non dicam Theologo, sed quò-
vis viro honesto, ad excusandas excusationes in
peccatis prætereundum frigidum illud pueris aut vili-
bus scurris usurpatum: *Titius vel Sempronius me indu-
xit exemplo, consilio &c. ad hoc facinus.* Debebant por-
rò Titius & Conringius solide evertere ea, quæ scri-
psi in Exam. Examinis Interrogat. I. §. 5. Sed hoc
nec

nec extrem
scii, male
tiam in Car
defendi.

¶ II.

nestum Ha
non erubu
notissimum
nuncupari
quòd illud
& inhone
(receptissim
fæ crimen
à Christo,
gioso & Cl
rum & Spa
quoad fide
tam, hære
rentur; ni
apostatam
fuisse addi
ticis ac à Ca
therano, Ap
mo. Anne
oblitus est
qui non abijt
rinorum non
sedit! Quan
sto, neque
scendi ad in
verè dici p
Calvinism
sensu ad hæ
detestati su
ptura, Bapti
conceptis v
¶ III. L
falsi crimen

nec extremo digito audent attingere, satis sibi consci, maledicentiam Calixtinam & falsiloquentiam in Catholicos nec coram proprio Duce posse defendi.

¶ II. Purgari se à *αποστασία* (quâ etiam Ernestum Hassiæ apostaticum Landgravium appellare non erubuit) putat ex eo, quòd & ego Spalatensem notissimum apostatam, Sporerum perfidum apostatam nuncupârim in r. p. Irenici. At obstat non modò, quòd illud excusandi genus, ut jam dixi, illiberale & inhonestum sit; sed vel maximè etiam, quòd (receptissimo usu apud Theologos & Ictos) Apostasiâ crimen incurritur non modò per defectionem à Christo, sed etiam per defectionem à Statu Religioso & Clericali, quam labem contraxisse Sporerum & Spalatensem lippis & tonsoribus notum est: quoad fidem Catholicam verò ab illis simul desertam, hæreticorum non apostatarum nomen merentur; nisi fortè Spalatensem quis dicere mallet apostatam, quia nulli Ecclesiæ ex animo videtur fuisse addictus, adeoque defecisse æquè ab hæreticis ac à Catholicis. Adde, per absurdè dici à Lutheranis, Apostasiam incurri recedendo à Calvinismo. Anne Calviniana fides Christi est Titio? an hic oblitus est illud Patriarchæ sui effatum? *Beatus vtr; qui non abiit in consilio Zwinglianorum, & in via Tigrinorum non stetit, & in cathedra Sacramentariorum non sedit!* Quanquam nec de Cels. D. Landgravio Ernesto, neque de me, nostriq; similibus, quos fors nascendi ad infelices novi Evangelii scopulos impexit, verè dici potest nos desertores esse Lutherani: vel Calvinismi, cui nunquam formali & pertinaci assensu adhæsimus, sed mox cognitam ejus impietate detestati sumus, atq; Ecclesiæ illi, cujus est *SS. Scriptura, Baptismus, nucleus & omne bonum Christianum*, (ut conceptis verbis Lutherus fatetur) nos addiximus.

¶ III. De Calixto, inquit p. 9. certus sum per apertum falsi crimen ei Erbermannum tribuere, quòd Romanam

facias (juxta illum) partem precipuam Christiana Ecclesia. Ego verò vicissim certus, nisi Titius vim faciat in totidem verbis, (quod esset puerile, si non flagitiosum) rem ipsam à Calixto frequenter inculcatam, ac plane eodem modo intellecta ejus dicta fuisse à Dorstæo, Hülsemanno, Calovio, Danhavvero, Eichfeldio, aliisque Lutheranismis Lutheranis. Videantur Calixti Dedicatoria ad Augustum Ducem Disp. de Commun. subutraque; item Appendix der Wirtung D. V. Velleri, anno 1651. num. 9. 10. 11. Calovius in Harmonia &c. anno 1655. edita, pag. 108. & seqq. ubi conceptis verbis Calixto ut intolerabilis impietas exprobratur, quòd Papistas pro fratribus admittat, & suscipiat, eosdemq; fundamenta salutis integra servare asserat, (ut è Calixti Epist. ad Coll. Thor. th. 111. & IV. notum:) quòd Synagogam Antichristianam & Apostaticam pro Ecclesia Catholica & Apostolica habeat, sig. accenseat &c. Quid verò ego nisi phrasi diversum pronunciavi? nisi fortè Titius in dubium vocare aulit, inter quatuor partes, quas signanter in suà Calixtus Ecclesiam recipit, Pontificiam esse ampliolem Græcâ, Lutheranâ & Calvinicâ, singulis seorsim sumptis. Arbitretur jam quivis cui cerebrum ad calcaneum non defluxit, egone aperti criminis Falsi, an verò Titius Sycophantiæ damnas esse mereatur?

¶ IV. Perquàm lepidum est, quòd ibid. huic Quæsito, [Cuius hodie Religionis sint DD. Helmstadienses? Cum Calixtum in anathemate Saxonico decessisse constet; an verum, quod dextras fraternitatis invicem porrexerint Helmstadienses et Saxonici?] nihil habuerit quod honestè reponeret, nisi unum hoc, *Tu quod nihil refert, personari desine.* At, quæso, cur nostra id minus refert, quàm plurima, quæ Tu è Catholicis percontaris? Vides, opinor, & legem Tibi sic statuere Te, qua compellaris acquiescere similibus responsis nostris; & nihilominus etiam ea dissimulatione haud obscurè nobis insinuare, Vos Helmstadienses vel

vel reconcili
mare absolu
maritan: B
huic præfrad
Cathedra hæ
stas repud
cie potest.
& vos nobis
strum arride
dumne ad H

Ca

I. Co
in probandis C
cupide præter
cam cupide ce
genium ple
sibi satis ap
verbis Saeris
tem; hæreti
rendi consu
clare tradid
2. cujus ve
3. Prorsus ei
(ut multotie
toribus-Bib
Ecclesiastica
ras.

II. C
exigere à no
rum dogma
scatet conv
ejus disput
No: Luthe
rum in foro
num. T
qua erroris

vel reconciliatos Saxonis, & sic ab horum anathemate absolutos Calixtinum Syncretismum ut Samaritan: Babylon: Atheisticum—detestari; vel si huic præfractè adhæretis, à Calovio *alma Lutheri Cathedra* hærede penitus ut impios hæreticos & apostatas repudiari. Tertium fingi cum nulla veri specie potest. Cur verò nostra non intersit hæc rescire, & vos nobis candidè respondere? Quid si cui nostrum arrideret purum Lutheri Evangelium? eundemne ad Helmum erit, an ad Albim?

Cavillationes Titij dissipantur.

I. Conaturis iteratò evincere, nos Catholicos in probandis Christiana religionis dogmatibus, Scripturas cupidè prætervehi, & amare ad Antiquitatem Ecclesiasticam cupidè convolare. At frustra declamat Titius, & genium plerisque omnibus hæreticis communem sibi satis apertè vendicat. Catholicorum morem, verbis Saeris intelligentia Ecclesiastica jungendi auctoritatem; hæreticorum verò hæc spretà suo sensui inhærendi consuetudinem, iam ante M. CC. annos præclare tradidit S. Vincentius Lirin. in Comonit. cap. 2. cujus verba adnumeravi Tom. 2. lib. 2. c. 4. §. Prorsus eius responsio nostra responsio est. In hoc (ut multoties dixi,) differimus ab omnibus Novatoribus-Biblistis, quòd illi proprio sensu, Nos juxta Ecclesiasticam traditionem intelligamus Scripturas.

II. Quòd dixeram, Protestantes immeritò exigere à nobis Catholicis ulla probationes nostrorum dogmatum &c. Titius certè non evertit. Quàm scætet convitiis declamatio, tam inops à ratione est ejus disputatio, quæ his paucis verbis includi quit: Nos Lutherani sumus accusatores falsitatum & errorum in foro disputatorum, non in foro civili criminum. Tales autem accusatores meritò petunt, ut illa quæ errorum arguunt, ab iis qui talia tueri volunt, è

in istis principiis, utring, cum primis concessis, firmetur & ostendantur. Ergo &c. Resp. Vtraq; propositio luculentâ falsitate laborat. Prior quidem, quia Lutheri & sequacium accusatio, (quod *Papa sit Antichristus, Episcopi eius Satellites, Academia lupanaria,* & innumera similia) profectò non est speculativa disputatio, sed prorsus tendit ad desertionem, detestationem & extinctionem totius Ecclesiæ: quis dubitet? Posterior recepto mori Scholarum & rectæ rationi satis manifestè repugnat. Nunquid apud vos Iulianos, confetur etiam pro suprema Laurea satisfacere Defendens, qui ab Opponentis argumentis non potest compelli ad contradictoria? an non ubivis gentium inter Academicos plurimum differt Examen à Disputatione?

Nihilo veriora & solidiora sunt, quæ deinceps sequuntur: Vnde ex tanta tamque convitiatoria verbositate, vix reperire est aliquid, quod novam responsionem aut confutationem mereatur. *PRIMUM VERBUM DEI* (juxta Lutherum ejusq; filios) non potest nec debet esse nisi textus Sacer: (Catholici longè aliter sentiunt & loquuntur.) Nam præter hunc non potest ab illis quidquam fingi, nisi vel Interpretatio, vel Syllogistica deductio. Iam verò qui *LEGEM INTERPRETANDI VERBI DIVINI NON PATITVR*, is vel est infallibilis, vel fallibilis. Si prius sibi arrogat, legat nobis hoc ex aperta Scriptura, aut ostendat Diploma DEI sigillatum miraculis & potentis. Si posterius, ostendat, cur eius unius interpretatio præferenda universali Concilio? Si fallibilis interpres sufficit, cur non quisq; sibi ipsi? cur non acquiescimus omnes infano illi Adolphi Venatoris Batavi consilio, quod recitavi in i. p. Iren. c. 2. §. 7. & sic erit præclara pax pistoracæ Calixtina? Porro è vitiosa & fallibili principiorum interpretatione, non potest non saltem æquè vitiosa & fallibilis inferri Conclusio. Quod in uno Musitano Syllogismo hic §. 3. ostendi, idem innumeris aliis Gerhardinis ostendo in hoc opere. Si vir est Titius, eximat Ger-
hardum

hardum à ju-
puerilis argu-
vat nativam
cedentia & cer-
depradicate
opinionem, p-
hæresis argu-
Calixtus Glo-
Act. 2. Ephes-
Dogma illau-
§. 1. damna-
minabilis, ut
pistarum & h-
Saxonici, qu-
Calixtum ob-
leviores (ut
riticum absqu-
tj, utriusque
spondere frig-
tari desine. Si
nifestas, te v-
tueri non po-
patens, ut c-
tandi Verbi di-
in ipsius Lut-
Bellarmini &
patiamini.
quodlibetica
est palpabilis
longè clemens
philosophiz
neutica tam
Inania
ne subicit.
ringium rem-
us, & meum
fectum) &
laterr. IV. §. 4.

hardum à justa condemnatione tam *flagitiosa*, quam *puerilis* argutationis & interpretationis. Et quid juvat *nativam verborum claritatem*, *scopum dicentis*, *antecedentia & consequentia*, *collationem locorum similiū &c.* depradicare? Nunquid saltem Lutherani hoc, suà opinione, præstant egregie? Et tamen vos invicem hæresis arguitis, ex. gr. circa ubiuitatem. An non Calixtus Glossas Ienensium in c. Matth. 18. & 28. Act. 2. Ephes. 1. Coloss. 3. 1. Pet. 3. Ephes. 4. & totum Dogma illaudabile Vbiuitatis suprà Tom. 1. l. 2. c. 1. §. 1. damnavit erroris Eutyichiani, hoc est tam *abominabilis*, ut *præ eo tolerabilior sit Transsubstantiatio Papisarum & hæresis Sacramentaria*? Nunquid vicissim Saxonici, qui *almam B. Lutheri Cathedram* possident, Calixtum ob negatam Vbiuitatem aliisque haud leviores (ut rentur) errores, tanquam *cervicosum hæreticum* absque Synagogis fecerunt? Dic tu, bone Titii, utrius partis interpretatio probanda? Noli respondere frigidum illud: *Quod tua non refert, per contrari desine*. Si hic categoricè non respondes, orbi manifestas, te vestram illam Hermeneuticam à flagitio tueri non posse. Et sanè est huius flagitium tam patens, ut cum Lutherus suo tempore *leges interpretandi Verbi divini tantum, noluerit pati*, vos quam etiam in ipsius Lutheri, imò & Catholicorum S. Thomæ, Bellarmini &c. dictis nullam legem interpretandi patiamini. Vel sola hæ Hermeneutica Lutheri quodlibet (ut innumera alia Motiva taceam) tam est palpabilis absurditatis, ut non dubitarem me longè clementiorem habiturum iudicem DEVM, si philosophiz naturali acquiescerem, quam si Hermeneutica tam perspicua improbitatis.

Inania etiam Effugia sunt, quæ de Præscriptione subjicit. Frustram Titius ad Calixtum & Contingium remittit. Solvat sive Titius, sive Contingius, & meum (ex ICtis pariter & Theologis confectum) & Tertullianza argumenta in Exam. Inter. IV. §. 4. producta. Frustra ringitur in Tertul-
lia-

lianum, cujus sicut post hæresin admisâ spernimus, ita, dum Catholicus fuit, maximi facimus auctoritatem; uti & summi fecere SS. Cyprianus, Hieron. Vincentius &c.

¶ II. Contra VValeburg. Methodum Augustinianam multa quidem contumeliosa, nihil autem nervosum stringensque profert Titius. Iam jam prodire Vindicix ab ipsis Authoribus, ut opus non sit hîc aliquid addere.

Quod demum jubet me probare peremptorii mei argumenti Minorem, nempe [quod Nulla penitus Interpretatio, nulla Consequentia, quibus Lutheranus asseritur, Catholicus negatur articulus, fiat evidenter credibilis tanquam revelatus à DEO:] Resp. Id me præstitisse. 1. quia innumeras ostendi vestras interpretationes, maximè in Apocal. Daniel. & 2. Thes. 2. esse blasphemias, tropicas, adeoque propriis vestris principiis è diametro contrarias. 2. quia plurimas in hoc Opere argumentationes Lutheo-Calvinicas monstravi esse *flagitiosas*, aut *pueriles* saltem. 3. generaliter, quia in Antio Musæi cap. V. probavi, omnem Lutheranam Ecclesiam & doctrinam non habere propria ulla Signa, nisi quibus evidenter reddatur incredibile, quod sit à DEO profecta. Nec proficit quicquam Titius cum ait; *Evidenter credibile esse etiam illud quod cum Scriptura evidentem habet connexionem.* Vt enim hoc demus, id Lutheranis tamen argutationibus non suffragatur, cum pleræque omnes non habeant nexum vel probabilem cum principiis revelatis, ut innumeris hoc in Opere allatis exemplis constat. Illud Musæanum, quod adduxi, illustre est, sed non solum: alterum adhuc illustrius, quod ex Hodomoria Argentinæ in Proœmio adduxi. Non est autem meum argumentum, sed Titii commentum cum ait, me sic concludere: [Unus Syllogismus Lutherani cujusd. Doctoris non concludit. Ergo Lutheranis è Scriptura argumentantibus non plus credimus, ac

eorum

eorum somn
pretationes
les non esse,
Exempli gr
Argutation
num in Proo

¶ III.

Afferbam e
arduum, S
tem cognos
studio tract
nequaquam t
rit. sensum ip
ipsamet sola
Titius, sed
ostendit an
ut dixi §. 1.
cum illustri
Helmstadii
Gracis & O
tius. In p
modò Hier
VVürtenbe
Patthenio
dalis conde
Foreri. Vt
tatem novi
ditione SS.
semnolentia,
thericis Ca
tiones orien
ditione con
lis. Ergo no
nibus obvi
Abrahamu
ait esse eos de
smatici uti

eorum somniis.] Non hoc dixi ego, sed, Eorū Interpretationes & consequentias non modò infallibiles non esse, sed SÆPE etiam impias & blasphemias. Exempli gr. adjeci §. ult. I. Appendicis Specimen Argutationis Musæanæ. Iam addo Dannhauverianum in Procemio, & sine numero in decursu alia.

¶ III. Cavillatio agit de sensu SS. Patrum. Afferebam ego, §. 3. Non esse tam operosum aut arduum, SS. Patrum in controversis articulis mentem cognoscere, si res non cavillandi, sed veritatis studio tractetur. Hinc Titius infert, Ergo similiter nequaquam tam arduum ut Pontificii fingere amant, fuerit sensum ipsius S. Scriptura in controversis articulis ex ipsamet sola cognoscere. At inprimis hoc dicit quidem Titius, sed minimè probat. Pro nobis oppositum ostendit ante 1200. annos S. Vincentius Lerin. c. 2. ut dixi §. 1. cui è diametro se opponit Titius, etsi cum illustri præconio olim à Calixto fuerit recusum Helmstadii illud Commonitorium. Quæ 2. de Græcis & Orientalibus dixi, nec leviter quatit Titius. In promptu est (quod dolet Luthericis) non modò Hieremiæ Patriarchæ superiori sæculo data Württembergensibus, sed etiam nostrâ memoriâ à Parthenio Patriarcha contra neo-Evangelicos Synodalis condemnatio, quæ extat in 2. p. quæst. vex. P. Foreri. Uterque justè reprehendit desultoriam levitatem novi Evangelii in deserenda Ecclesiastica traditione SS. Patrum. Porrò Consequentia hæc non *semnolentia*, sed melior est plerisque omnibus Luthericis Catholica dogmata impugnantibus: [Nationes orientales omnes ex antiqua Sanctorum traditione consentiunt Catholicis in plerisque articulis. Ergo non est arduum &c.] Certè quod est omnibus obvium, non est arduum. Leonem Allatum & Abrahamum Echelensem calumniatur Titius, cum ait esse eos desultores. Non ita multi sunt in Græcia Schismatici uti ipse putat, ut etiam dixi in Antartico.

Quid

Quid verò opus est texere Catalogum Tractatum, quibus SS. Patres tantò ante rejecerunt redivivas vestras hæreses in Vigilantio, Ioviniano, Aërio &c. damnatas? Nec ipsi Centuriatores id dissimulant, sed Navos Patrum vocant. *Lutherum contemnere Sanctorum auctoritatem Patrum*, non tam constat ex Edicto Imperiali (cuius plagulam recitavi in Proœmio) quàm ex perspicuis Lutheri verbis tam in particulari quàm in generali; quæ cum extent collecta in P. Tanneri Anatom. p. r. Dem. VII. & aliis, superfluum est huc ea arcessere. Nominet, quæso, Titius vel unum Scurram è qualibuscunque Christianis, qui Lutheri impiam petulantiam etiam in hac parte superarit. Nonne Lutheri CERTITUDO INFALLIBILIS, quæ LEGES INTERPRETANDI VERBI DEI non patiebatur, conceptis verbis in libro contra Regem Angliæ, ab illo prælata est mille Cyprianis, mille Augustinis? At, inquit Titius, *incipit hæc causa sua prorsus diffidere Erbermannus*. Cur? Quia dixit: Quamvis daremus, non esse subinde in aliquibus articulis Fidei inter nos controversis tam apertum SS. PP. sensum, apertissimum tamen est ex unanimi eorundem sententia, oportere in Fidei questionibus Ecclesiæ stare iudicio. Hæc vera sunt, nec tantillum luxantur per illud à Titio illatum: *Ergo frustraneam operam insumpserunt Bellarm. & alii, quando in singulis Controversiis PP. dicta cumularunt, & in consensum qui tam apertus non erat, cogere desudarunt*. Cur, quæso, frustraneus ideo labor erit in conquirendis SS. PP. sententiis? Nunquid in ipsorum Apostolorum primo Concilio etiam frustranea fuit magna conquisitio, cum ipsi alioqui essent infallibiles? Et nunquid Theologus laudabiliter Dogmata sua omni genere fundamentorum confirmat & illustrat; et si propter hæc tanquam motivum formale haud credat?

¶ IV.
illustre Interp
Scriptura tan
suum libitum
sensum torqu
Scriptura, non
nos Catholicos o
libris & Scrip
canonicis; m
cum omnibu
scripto verbo
maiusculis ex
& palpabilem
Verbi divini r
torius Fidei s
Lib. 1. cap. u

Sed
mihî Dion. P
loquitur, ut e
QVOVIS: av
Ecclesia ut fi
& piis unqua
ter constare,
corum hoc u
enim admitt
in articulo F
cum. Nec op
2. lib. 2. cap.
instituto,
[De quo OM
creti firmitate
vera omnino
Nam quod h
tenent. Papa
definientem
culus Fidei i
hæresis: prox

¶ IV. Cavillatio, in cuius initio paradigma illustre Interpretatoriae artis Titius exhibet, non in Scriptura tantum & Patrum verbis, sed & meis ad suum libitum versandis, & in notoriè oppositum sensum torquendis. Dixeram ego §. 4. *quòd sola sacra Scriptura non autem SS. PP. libri sint regula Fidei, idque non Catholicos omnes fateri.* Clarum est me nonnisi de libris & Scripturis loqui, & canonicas opponere non canonicis; minimè vero de verbo DEI non-scripto, cum omnibus Catholicis fide certum sit, hoc cum scripto verbo pari pietatis affectu recipiendum. Hic maiusculis exprimit ly SOLA, & per intolerabilem & palpabilem imposturam mihi affingit exclusionè Verbi divini non-scripti, quod omnes Catholici ut totius Fidei subversionè execramur, uti suprà Tomo 1. Lib. 1. cap. ult. multis ostensum est.

Sed en! mox altera fraus. pag. 22. Opponit mihi Dion. Petavii verba; qui tamen non expressè loquitur, ut ego, nempe cum SS. Patres, aut Doctores QUOVIS aeo unanimiter tradiderunt aliquid in Ecclesia ut fide divina creditum, nec ab aliis doctis & piis unquam in dubium vocatum, de eo sufficienter constare, quòd sit dogma Fidei. Nemo Catholicorum hoc unquam vel in dubium vocavit: aliàs enim admittendum esset, Ecclesiam universam posse in articulo Fidei credendo errare, quod est haeticum. Nec opus hic pluribus hærere, cum suprà Tom. 2. lib. 2. cap. 2. Infallibilitas Ecclesiae in credendo, ex instituto, probata & defensa sit. Petavii verba [De quo OMNES inter se congruunt, id vel Catholici decreti firmitatem obtinet, vel certè eò proximè accedit.] vera omnino sunt, nec mihi ullatenus adversantur. Nam quod hodie Theologi Catholici omnes ex. gr. tenent. Papam ex Cathedra sine Concilio generali definientem esse infallibilem, non est quidem articulus Fidei ita manifestus, ut oppositum sit aperta hæresis: proximè tamen abest, ut suprà dixi, & paulò post

post recurret. Quæ subdit de Infallibilitate Concilii generalis in princ. Tomi II. examinata sunt. *Belus* ex S. Augustino contra Concilii generalis infallibilitatem obiectus, est crambe toties excussa, quam Hermeneutica Lutherana sophistico embamate in peregrinum Authori prorsus contrarium sensum transformavit.

Quod denique Lutheri & Borræ sacrilegam copulam palliare conatur S. Cypriani Martyris suffragio, grandem huic iniuriam facit, cum ille eiusmodi nuptas conceptis verbis *Christi adulterum* nuncupet, ut supra in Tomo 2. lib. 4. de Voto Continentiæ dictum est.

¶ V. Cavillatio. SS. Patres sua dicta & scripta voluisse, exigi ad normam S. Scripturæ extra controversiã est, hoc sensu, ut nihil vellent admitti Scripturis repugnans. Non minùs tamen certum est, eosdem Sanctos, ubicunque Scriptura indiget interpretatione (maximè circa Fidei dogmata) noluisse aliam nisi traditioni Ecclesiasticæ congruam, ut vel ex solo S. Vincentii Ler. Commonit. c. 2. claret. Hinc certum rursus est, interpretationes privatorum traditioni Ecclesiasticæ obstreperas, semper ut hæreticas aut erroneas iure fuisse explosas. Iam verò cum plurima S. Scripturæ loca in articulis controversis varias patientur interpretationes [certissimum enim est, absolute potuisse Christum instituere S. Eucharistiam iuxta sensum vel Catholicorum, vel Lutheranorum (non Ubiquistarum) vel Calvinicorum] quaeritur, an verba illa, *HOC EST CORPUS MEVM*, ex gr. cum, ut in S. Codice iacent, permittant quamlibet ex illis interpretationibus, possint esse Regula ad quam exigantur SS. Patrum scripta, quatenus cortex literæ admittit quemlibet ex illis sensibus? an verò quatenus substant interpretationi Imperatorum Lutheranorum? (Calvinicam enim interpretationem figuratam & Transubstantiationem

Catholicorum
mum, ostium
fioni cui liber
undum ad m
oportere ad
nibus exposi
Lutherano s
quam ipse ve
meum (plan
ferrimam &
preclare ever
hilitatem, stat
Neque ego h
Catholicam,
tam Tom. 1
& l. 2. cap. 2
iuxta suam
xit, profiteri
tem. 2, quæ
sensus de Scr
scripta? Resp
omnes fidel
in profession
decidendis v
tali, vel aliã
& Theolog
est; unde eva
tius: Verba C
nce Calvinisti
verborum, ca
cap. xi. I. Cor.
mum ita est
suprà cita
tradere
quia lege
thero non

Catholicorum respuit Titius) Si dicat Titius primum, ostium patens aperit omni hæresi, & perversioni cuilibet tam Scripturæ, quàm Patrum. Si secundum admittat, re ipsa dicit SS. Patrum scripta oportere ad Scripturam Lutheranis interpretationibus expositam examinare; quod tamen à me ex Lutheranò sensu illatū *vilissimam calumniam* vocat, quàm ipse vel maximè admittit, cum ait discursum meum (planè evidentem & convincentem) esse *miserissimam & pudendam Sophisticen*. Videamus quàm præclare evertat. 1. quærit, *an ille qui profitetur infallibilitatem, statim quoque præstet securitatem?* Resp. non. Neque ego hîc aliud dixi, quàm eandem Ecclesiam Catholicam, quæ profitetur Infallibilitatem (probatam Tom. 1. Lib. III. c. 6. & Tomo 2. l. 1. c. 5. & l. 2. cap. 2.) etiam præstare securitatem. Titius iuxta suam Hermeniam quodlibeticam mihi affinxit, profiteri Infallibilitatem esse præstare securitatem. 2. quærit, *quid intelligam per Ecclesiam, ad cuius sensum de Scripturis divinis habitum examinanda sint PP. Scripta?* Resp. In articulis iam decisis intelliguntur omnes fideles tam oves quàm Pastores, qui omnes in professione Fidei ex formula Trid. conspirant; in decidendis verò esse Papam, vel cum Concilio generali, vel aliàs sufficiente conquisitione Sacerdotum & Theologorum, ut supra & alibi sæpe probatum est; unde evanescunt frigidi cavilli Titiani 3. ait Titius: *Verba Christi, Hoc est corpus meum, nec Papisticum, nec Calvinisticum sensum patit; è naturali significatione verborum, collatione prædicati cum subiecto, & collatione cap. xi. 1. Cor, clarissimum est.* Resp. Hoc Titio clarissimum ita est, sicut Vbiquistis clarissimum est, loca supra citata §. 1. corporis Christi ubi quitatem tradere, & cuius hæretico suus extor, quia *legem interpretandi verbi divini cum Lutherò non patitur, & sic pollet certitudine infal-*

infallibile. 4. ait, *Sensum Scriptura, quem Lutherani tenent, nequaquam esse fallibilem, hoc est, actu nequaquam fallere &c.* Pudet pigetque huic Characteristico haereticos pluribus excutiendo immorari. Videbimus, quid pro eo tuendo producturus sit Musæus ad §. 10, circa Postulatum Keddi.

¶ In Cavillatione VI. repetit pleraque iam antè excussa. Iustè negavi, teneri nos articulos controversos ex omnibus primis sæculis Veterum auctoritate probare; nec Titius vel unico argumento probat oppositum sive ex S. Scriptura clara, sive ex ratione evidente. Remittit me ad Medicum suum. Sed hoc est inops effugium. Cùm tot alia profus inutilia verba multiplicat, cur non paucis conatus est solvere argumenta Conringio objecta in Exam. Interrog. IV. §. 4? Hic funditus eversa & præclusa sunt tam Hulsemannica, quàm Conringiana Evasiones. Convitiis addensatione argumenta non solvuntur. Si Titius ita docet suos Auditores Theologiam, poterit illorum Antecessor esse quisvis &c.

At Cùm aliud misero non supererat, recurrit ad Costerum & Greiserum dicentes, Lutherum neo-Evangelium prædicantem debuisse adstringi ad demonstrandum per singula sæcula suæ doctrinæ consanguineos usque ad Christum & Apostolos, uti nobilis familiæ probatio institui solet. Hinc infert Titius, ad idem nos adstringi. Sed hæc illatio est iuxta Quodlibeticam Luthero-Calvinicam. Disparitatem ostendo evidentem in simili, quo utitur Greiserus. Nam, omnium confessione, is qui iactat nobilitatem quam tamen communiter alii non agnoscunt, sed novum hominem credunt, adstringitur fidem facere assertioni suæ gradatim ad generis authorem per singula capita & gradus ascendendo. At si quis infani cerebri homo auderet questionem statûs movere Sereniss. Duci vestro; ab eoque exigeret similem originis probationem authenticam, quid, quæso

quæso respo
multo atro
quis hæret
sua, puden
tricus Babyl
Augustino o

¶ VI
tholicorum
Titius affinx
lorum uno &
re. & d. yep
infringat. V
prærendit se
Scripturam.
Hermeniam
glossam Titia
nihil evincit
tam Metho
mentum infan
eius historia
ti necesse est
tes, postquam
te de ipso A
Pallavicino.
thodum sive
no. VValebu
dem probatio
Ratione perf
tem facit, cû
alios docere
videtur. I
probationibus
Scriptura prod
Apostoli & a
primò Fidem
tiones Dogm

quæso responsi præmiive referret? Haud aliud, imò multò atrocius merentur Luthero-Calvinici & quivis hæretici quæstionem Statûs moventes Matti suæ, pudendâ impietate contendentes se esse *Meretricis* *Babylonicæ filios*, ut in quæst. 3. *Anti Musæi* ex S. *Augustino* ostendi.

¶ VII. Cavillatio. Dixeram §. 7. Nulli Catholicorum in mentem aut stylum venisse, (uti illis Titius affinxerat) nos in consensu primorum sæculorum uno & certo certissimâ victoriæ Spem collocare. ἔδὲ γὰρ adfert Titius, quo meam assertionem infringat. Ut tamen exeuset pseudologiam suam, prændit se *intellectum voluisse comparatè in ordine ad Scripturam*. At hæc Evasio in primis pertinet ad *Hermeniam Quodlibeticam*, ut patebit conferenti glossam Titianam cum textu eiusdem: & eâ admisâ nihil evincit, ut in seqq. videtur tacitè agnoscere, eam Methodum Augustinianam allatrat. Commentum infamis Polani est, quod ex mendacissima eius historia recitat. Mendaciis & calumniis saginari necesse est omnes, fidem huic Historico adhibentes, postquàm de innumeris mendaciis & erroribus, ac de ipso Atheismo luculenter convictus est à C. Pallavicino. Frustra deinceps pergit convitari Methodum sive Augustino-Tertullianam, sive Veronno-VValeburgicam. Convitia irati nec levem quidem probationis (quam postulâram è S. Script. vel Ratione perspicuâ) speciem præ se ferunt. Nihil ad rem facit, cum ait I. *Servatorem iussisse discipulos suos alios docere; Paulum requirere in Doctore ut sit διδάσκων*. Doceri autem pleraque non possunt sine firmis probationibus &c. Christus ipse & Apostoli probationes Scripturæ produxerunt. Subsumptum Titii falsum est. Apostoli & alii Apostolici viri, qui integras nationes primò Fidem Christi docuerunt, nullas alias probationes Dogmatum (saltem ordinariè) produxerunt, quàm

quàm communia Fidei Christianæ motiva, aut miracula &c. *Hæreticis non debetur disputatio, sed post unam monitionem de vitatio & detestatio, ut ex Apostolo notavit Tertullianus. Quicquid ultra (in gratiam nempe errantium ab hæresiarphis seductorum) fit, liberalis misericordiæ opus est. Nihil ad rem facit. 2. cum ait Titius, Concilia Oecumenica, vel etiam nationalia, præscòsque Patres non usos Methodo Veroniana contra errantes. Sic est quidem, sicut nec Tridentinum, aut ullum aliud: quia in illis ex instituto disceptata fuerunt, ac post nullam conquisitionem ex Scripturis & monumentis Ecclesiasticis decisa controversa. Quid hoc contra invisam hæreticis Methodum? Eâ sanè comprehensæ sunt astutæ vulpes (caudis colligatæ) in astutia tua, dum quasi proprio gladio obruncantur. Risus Sardonius est, quem demum loco probationum ostentat Titius,*

Quod deinceps pergit, loco argumentorum convitiis excipere id quod dixeram, Omnia Catholica dogmata **MEDIATE** vel **IMMEDIATE** probari &c. apud prudentes nihil urget. Re ipsa nihil aliud asserui, quàm quod S. Augustinus his verbis **Lib. I. contra Crescon. c. 33. Quoniam S. Scriptura fallere non potest, quisquis falli meruit huius obscuritate questionis, eandem Ecclesiam de illa consulat, quam sine ulla ambiguitate S. Scriptura demonstrat.** Ea autem sine dubio non est clanculariorum Lutheranorum ultra mille annos in antro Caci abstrusa. Quis enim non infans consulat incognitam? Sed hæc etiam distat Titius ingenti halitu phrasium è **Promptuario Convitiatorum** petito. Aliud certè nihil video quid ex omni ea declamatione extundi queat. Nam quòd demum *iubes me sine glossis & paralogismis probare è Verbo DEI scripto auctoritatem Verbi DEI traditi, & infallibilitatem Rom. Pontificis, itémque Traditiones à Papistis iactatas; jam ab Augustino ante 1200. annos probatum est.*

est, Eum, si v
am aliam pr
consuli à 12
bilis resolut

¶ O
non alibi dif
suavitè diffi
Zanchii de fi
to & neo-Ev
tacet, conse
annuit, qu
(Babyl.) filii
clarius proba
verò nihil ten

¶ IX
verissimum, c
immanem à
tificem in imm
deprimamus;
queri: Luthe
cem, ut su
mensum ext
nisi consueto
nervo expert
borum S. Ire
tissimè dixe
Traditiones
ipse impiè
Ecclesiæ trad
approbat his
(hæreticos) a
successionem P
pugnant contra
postquam en
porum, à S. Pe
inquit, ordina
rum, quæ est in
usque ad Nos,

est, Eum, si vir est, refutet Titius, & ostendat Ecclesiam aliam præter Romanam eiusque fideles, quæ consuli à 1200. annis potuerit cum certa spe infallibilis resolutionis quæstionum obscurarum.

¶ Octava Cavillatio novi nihil habet, quod non alibi discussum sit. Tantum Nota bene, quam suaviter dissimulârit testimonium Hulsemanni & Zanetti de flagitiosa versatione SS. Patrum à Calixto & neo-Evangelicis communiter admittâ. An qui tacet, consentire videtur? Nunquid etiam silendo annuit, quod Lutherò Calvinici sint meretricis (Babyl.) filii, ideòque teneantur luce meridiana clariùs probare, Matrem suam esse Meretricem; hæc verò nihil teneatur probare?

¶ IX. Cavill. Pronunciatum meum longè verissimum, quo initio §. 9. dixeram, [Calumniam immanem à Titio in Nos contortam, quòd Rom. Pontificem in immensum extollamus, ut S. Scripturam nefariè deprimamus; simpliciter versam verè & bene retorqueri: Lutheranos nefariè deprimere Rom. Pontificem, ut sub S. Scripturæ cortice sua venena in immensum extollant.] nescit miser Titius excutere, nisi consueto contumeliarum strepitu omni rationis nervo experte, & quodlibetica allegatione verborum S. Irenæi. Quæ enim sanctus hic Martyr verissimè dixerat contra tenebrosas & apocryphas Traditiones Marcionis, Cerinthi &c. hæreticorum, ipse impiè detorquet in publicas & Apostolicas Ecclesiæ traditiones, quas ibidem S. Martyr mox approbat his verbis: *Sed cum rursus provocamus illos (hæreticos) ad traditionem, quæ est ab Apostolis, quæ per successionem Prælatorum est conservata in Ecclesiis, tunc pugnant contra traditionem dicentes &c.* Et eod. cap. postquam enumerasset successionem Rom. Episcoporum, à S. Petro usque ad suam ætatem, *Per hanc inquit, ordinationem & Successionem Traditio Apostolorum, quæ est in Ecclesia, & prædicatio Veritatis pervenit usque ad Nos, & hæc est plenissima demonstratio, quòd*
Fides

Fides vivificans, qua est conservata & tradita in veritate Ecclesiae ab Apostolis usque nunc, sit una & eadem. Haec probationes tam magnas qui tenent, non debent querere veritatem apud alios, quam facile est ab Ecclesia sumere, cum Apostoli quasi in Depositorium dives plenissime in ea contulerint omnia qua sunt veritatis &c. Quis iam dubitet, in Sole positum esse, quomodo Titius iuxta flagitiosae praecipua Hermeneutica tractet SS. Patrum dicta?

2. Verbose conatur excutere, sed frustra, notorium falsiloquium, quod verè pronuciavi ab eo commissum cum ait: Ex quo Iesuita orbem oberrarunt, doctrina nova & prodigiosa de unius Rom. Pont. infallibilitate, voce & calami per orbem sparsa serpsit &c. Ego verò lectis omnibus Titii excusationibus & offuciis, iterum provoco ad quosvis intelligentes, etiam gentiles, ut decernant egone calumniatus sim, an verò Titius sit splendide mentitus. Remittit quidem ipse Lectorem ad Conringianum Examen: sed is, si non sponte velit decipi, reservabit alteram aurem Examine eius Examinis, & perspiciet in Interrog. IX. quis genius sit eius Medici & Sociorum ad verendum pro libito SS. Patrum dicta apertissima. Ut verò continuo in exercitio maneat huius illaudatae Artis Titius hinc, mox aliud specimen edit circa verba S. Gregorii Magni, captans illud [CONGRVA sententia terminari.] Congruam ergo inquit Titius, sibi arrogabat Gregorius non profecto nimis humilis (profecto humilior omnibus Proceribus Luthericis in unum conflatis!) infallibilem non audebat sibi vendicare. At quis non videt, nisi S. Gregorius in se Apostolicae Sedis dotem infallibilem in decidendis Fidei causis agnovisset, non nisi superbe ac stolidè potuisse sibi hoc velle reservare? Adde, quod non tantum dicat CONGRVA, sed etiam aperte mox addat (quod pro suo candore Titius dissimulavit) SINE DVBIO. Quid enim verò est aliud CONGRVA SINE DVBIO TERMINARE SENTENTIA, quam infallibiliter? Nihil hinc nisi variatio phrasae. Sed quod libe-

libetica Ars
tionario no
est.

¶ Por
auditur, n

Dic

Gloriosu

mus est, ter

verò ingente

strepitum co

triumphum

tiam in Cap

solutionem

gentis & aq

adversione,

Titianis, sta

(quod scisc

dogmatis de In

quod Sedis

magna (quæ

stantiis, hinc &

& implorata

troverfæ pro

festum est (ve

fatis univers

ceversa, quæ

libiliter cred

S. Gregorii

Hermeneuti

Exam. Exam

Idem p

Nodum ex S

contextum.

ne patiantur

quæ imperit

egisse cum S

controverfia

Tetriculame

liberica Ars interpretatoria quidlibet audet. Dictionario non eget, quia voluntas pro Dictionario est.

¶ Porro, in Cavillatione decima nihil jam auditur, nisi Triumphus.

Dicite Io! Paan: & Io! bis dicite Paan!

Gloriosus ille Pyrgopolinces Erbermannus occisissimus est, tergemino confossus Titii Achille. Ego verò ingentem de more juveniliter exultantis Titii strepitum convitiarum cerno, quibus decernit sibi triumphum: victoriam nullam cerno, nisi imaginariam in Capitolio Titii. Et quoad primi argumenti solutionem à me datam, submitto cuivis intelligentis & æqui arbitrio, ut lectis meis tam in Animadversione, quàm in Irenico propositis, unà cum Titianis, statuatur, cui palma debeat. Solum noto, (quod sciscitatur Titius) *in quo consistat substantia dogmatis de Infallibilitate Papa?* Eam consistere in hoc, quòd Sedis Apostolicæ Præsul, præviâ *conquisitione magnâ* (quæ pro negotii gravitate aliisque circumstantiis, hîc & nunc videtur necessaria & sufficiens) & imploratâ Spiritûs S. gratia, ad decisionem controversiæ procedat. De Concilio acephalo manifestum est (vel exemplo Ariminensis Synodi alioquî satis universalis) quòd Infallibilitate careat. At viceversa, quòd Papa cum particulari Synodo infallibiliter creditus fuerit olim definire, palàm est ex S. Gregorii Nazianzeni verbis per me à flagitiosa Hermeneutice Medici Helmstadiensis vindicatis in Exam. Examinis Interr. IX. §. 8.

Idem pronuncio de mea solutione ad 2. Titii Nodum ex S. Cypriani & Coëpiscoporum exemplo contextum. Tantùm moneo propter simplices, ne patiantur sibi imponi à Titiana declamatione, quâ imperitis persuadere satagit, me irreverenter egisse cum S. Martyre, dum dixi, eum in tota illa controversia de anabaptismo multum aberrasse &c. Terriculamenta puerorum aut rudium sunt, quæ

O o o o

hîc

hic opprobrat Titius. Indubitatum enim est tam ex totius rei gesta de cursu, tum ex apertis S. Augustini testimoniis, præsertim lib. 1. contra Donatist. c. 18. Cyprianum peccasse non obediendo Pontifici, saltem venialiter; quæ noxa *falce martyrii fuerit purgata, fueritq; nexu quasi in candore sanctæ animæ, quem ubera charitatis contegebant, ut loquitur S. Aug. l. c.* Obedientiam superiori suo Rom. Pontifici debitam, aliàs agnovisse S. Cyprianum, patet ex illustri illa ejus Epistola ad S. Cornelium Papam, cujus plagulam tam à malefano consilio, quod Medicus suggererat, quam ab ejusdem miserabili & patente perversione vindicavi in Exam. Exam. Interrog. IX. § 3. quæ ut pleraq; alia nec extremo digito Conringius Titiusq; hætenus attigere. Quæ ex allocutione S. Cypriani ad Episcopos in Synodo Carthaginensi urget, non urgent. Non possunt enim intelligi nisi respectu Co-episcoporum quos alloquebatur; alioqui sibi ipsi aperte contradiceret, cum in Epist. ad S. Cornelium conceptis verbis pronuntiârit: *non aliunde hæreses oboriri, aut nasci Schismata, quam inde, quod Sacerdoti DEI non obtemperetur, nec VNVS in Ecclesia ad tempus Sacerdos & IVDEX VICE CHRISTI cogitatur; cui si secundum Magisteria divina obtemperaret fraternitas universa, nemo &c. hæresin novam conderet.*

Circa tertii argumenti solutionem à me datam, non judico verbum esse addendum, quia nihil novi affert Titius solutione dignum. Convitiatoria declamatio nil urget, quæ ad eum non contenta spiculis suis lancinare adversarium me, ut tandem etiam desinat in Censuram Conciliorum generalium, quæ *extra errandi aleam non prorsus esse constituta, intrepidè animosus juvenis pronunciat.* Quanquam nihil hic novi dicit, & agit, sed *synodus Lutherizat. Papa, Concilia œcumenica, totaque Ecclesia Catholica falli potest, non tamen Lutherus, ac genuina ejus soboles, quia Leges interpretandi verbi divini non pati-*

titur, & cont
fallibili. Vic
Deinceps bi
scopos, & T
que iis qua
tandem om
Helmstadi
colcto, Si
Richerius T
ter) melius
Concilio Co
Canonistæ;
luculentum
jam supra c
lib. de Con
lenne tenet
Dixeram ex
evinci, qua
bere, hæresi
ta admitten
stini III. Ioa
Titius infan
allinere mo
quivisset, o
velle quam
altum filet.
res ad omn
Pythagoricu
¶ In
testimoniis
& Cassand
per me licet
no à partibus
trahitas (qu
Calixtina)
rum Triumv
imitari. V

titur, & contra DEVM prava'endo, certitudine pollet infallibili. Videatur §. 10. Animadvers. in AntiKedd. Deinceps bilem suam Titius effundit in Gallos Episcopos, & Theologos recentiores universos, similésque iis quas in me contumelias degrandinat. Eò tandem omnis declamatio spectat, ut persuadeatur, Helmstadienses Luthericos cum unico Schismatico ICo, Simone Vigorio (nam alter, Edmundus Richerius Theologus palinodiam cecinit solenniter) meliùs intelligere & interpretari Decretum Concilii Constantiensis, quàm omnes Theologi & Canonistæ; quod sine dubio est etiam paradigma luculentum Hermeneuticæ flagitiosæ. Qua de re jam suprâ contra Amesium; factâq; est sub finem lib. de Conciliis mentio. Circa Hadrianum VI. solenne tenet Titius, convitia pro solutione reponit. Dixeram ex Hadriani non-Papæ verbis aliud non evinci, quàm Papam posse errori personali succumbere, hæresin materialem in materia necdum definita admittendo; quod ex subjectis exemplis Cœlestini III. Ioan. XXII. &c. patet. Ad hæc obmutescens Titius infamem suam artem Hermeneuticam mihi allinere molitur. Si enervare meam solutionem quivisset, ostendere debuisset, dicta Hadriani plus velle quàm mea interpretatio permittit. At de hoc altum filet. Sperat fortè suos Auditores aut Lectores ad omnes ejus sensus & effata exhibituros illud Pythagoricum, *αὐτὸς ἔφα!*

¶ In Cavillatione XI. conatur se expedire à testimoniis pro autoritate Papæ adductis à Grotio & Cassandro. Quòd Grotium penitus respuat, per me licet; quanquam Conringius eum *non omnino à partibus vestris segreget*, imò cuperet omnes Neutralistas (quibus tantopere velificatur Theologia Calixtina) ejus exemplum potiùs, quàm *magnorum Trismvium* Erasmi, Vvicelii & Cassandri imitari. Verùm hîc Titius non tam de Grotio

persona, quàm de testimoniis Patrum pro auctoritate Rom. Pontificis allatis debebat esse sollicitus, Valde hæc clara sunt, & vel sola veritatis studio sufficiunt. Sed nimirum enervare ea promptum est omnipotentis illius Hermeneuticæ beneficio; quale specimen paulò antè vidimus in perspicuis S. Gregorii M. verbis. Simili beneficio sese expedità Cassandri effato, nempe [*præcipuam semper auctoritatem in universa Christi Ecclesia Episcopo Romano delatam esse, idque innumeris testimoniis & antiquissimorum & gravissimorum tam ex Græcis, quàm ex Latinis virorum abunde demonstrari posse.*] Quid ad hoc Titius? in extremis angustiis unicam rimam ostendit flagitiosa Hermeneutica. Nempe, AVTHORITAS PRÆCIPVA, PRIMATVS, PRÆFECTVRA, PRINCIPATVS, POTENTIOR PRINCIPALITAS, & si quæ sunt similia passim obvia, si Titio credimus, valde ambigua sunt, nec disertè aperiunt, accipiendane sint de *Primatu Ordinis*, an *Iurisdictionis insuper!* Nimirum Ecclesiæ Catholicæ multum intererat, ut constitueretur aliquis Ordo sedendi in Conventibus Ecclesiasticis, (uti in ludo Grammaticorum ad acuendam puerorum diligentiam) & ipse Christus præter hunc ordinem, Petrum cæteris Apostolis præposuit! Nequeo sanè mihi persuadere, Titium Doctoresque Luthero-Calvinicos ad hoc miserandæ perversionis asylum confugientes, serio ita sentire, & loqui. Quis enim prudenter & piè absque partium studio rem expendens non facilè perspiciat, Christum potius è medio sublaturum fuisse omnem Primatum etiam ordinis, ad Humilitatis & modestiæ studium promovendum, nisi vidisset & voluisset per unius Præfecturam Unitati Fidei & Disciplinæ Ecclesiasticæ conservandæ unice consultum esse? Sed hac de re satis multa contra Ames. & Gerhardum suprà l. de R. P. ubi & de Calixtino Primatu.

¶ XII. Cavillatio est de dubiis testimoniis antiquo

tiquorum,
à Centuria
quacibus
nonnullis
bentur.
bratione h
quam inde
Turriano di
cretales Ep
ventià consec
refertur & c
ritatem or
Mercatoris
(qualis est
piter affi
reje&æ.)
hunc, fat
Nihil illa
ni cæteror
ante mille
fuisse à C
Nec eas re
Titius. Q
cam eum
Erbermann
ians largit
nius pronun
ximè facere
relinquo
cium, Tit
Baronii ha
quinque ill
aliis (non c
Turriano
Ecclesiæ ho
cretales epi
ritas prors
Ecclesiæ ad
quòd ma

tiq̄orum, præcipuè Pontificum, ubi quia nimirum à Centuriatoribus Magdeburgensibus eorūque sequacibus ut spuria & supposititia rejiciuntur, & à nonnullis quoque Catholicis ut incertæ fidei habentur. Verū nihil opus est, nos de illorum cribratione hīc esse sollicitos, cūm victoriæ spem nunquam inde suspenderit. Ego in Itenici p. 2. cum Turriano dixi, illas Rom. Pontificum veterum Decretales Epistolas antiquitate suā & totius mundi reverentiā consecratas, omni gravitate, doctrina & sanctitate refertas &c. adhuc cenſeo verum, nec eorum auctoritatem omnimodis elidit, quod in Collectione Mercatoris genuinis nonnulla permixta sint spuria, (qualis est illa Bonifacio II. Papæ ad Africanos turpiter afficta, & aliæ nonnullæ à C. Baronio merito rejectæ.) Paleæ tritici acervo immixtæ, depretiant hunc, fateor; at non ideo faciunt ex tritico paleas. Nihil illæ à Catholicis allegari hīc solitæ à communi cæterorum Patrum doctrinā diversum exhibent: ante mille annos jam reverenter earum plurimas fuisse à Concil. & Patribus habitas satis constat. Nec eas repudiat C. Baronius, ut persuadere satagit Titius. Qui iterum illaudatam suam Hermeneuticam eum insigni convitio hīc exercet, dum ait, *Erbermannum coactum Baronii suffragium contra se militans largiri sibi; planèq; desipere, cūm porro ait, quæ Baronius pronunciet, contra Lutheranos pro Papistis, quam maxime facere.* Ego verò recitatis denuo Baronii verbis relinquo cuivis Lectori æquo & Latine perito iudicium, Titiusne an Erbermannus desipiat. Verba Baronii hæc sunt: [*Cuius autem fidei ac firmitatis sint quinque illa Clementiæ, non laboro: tu consule, quæ tum ab alio (non certè Luthero-Calvinicis) tum verò à Franc. Turriano locupletius sunt disputata. - - Mirati sumus, Ecclesia hostes omnem movisse arietem, ut primas illas Decretales epistolas Rom. Pontificum fide minuerent, atq; irritas prorsus redderent, perinde ac si his fundamentis tota Ecclesia edificatio inniteretur.*] Nec obstat quicquam, quod margini adscripserit hoc lemma: NON INNI-

TENDVM APOCRYPHIS. Non enim hoc dicto indicare potuit, illas etiam suâ opinione esse apocryphas. Ad quid aliàs enim ablegaret Lectorem ad Turrianum illas ex instituto propugnantem? Cur miraretur hæreticorum extremum in illis evertendis conatum, si & ipse judicaret eas prorsus irritas? Mens ergo Baronii eadem est, quæ & mea; nempe, Esto, habeant illas adversarii non tantum pro dubiis, sed etiam pro spuris & supposititiis, nostra parum aut nihil interest, cum ex indubitatis Patrum scriptis abundè confirmetur doctrina Catholica. Criticorum verò conjecturas interminatas hic ad examen ultro citroque vocare mihi nec libet nec licet; utpote cui brevitati pariter & perspicuitati studendum est. Nihil autem ferè est magis obscurum & interminabile, quàm illæ Crises, maximè Calvinicorum, & Grammaticorum, qui in eo ferè eruditionis apicem collocant; & tamen ita sæpe judiciis dissident, ut quod uni aurum obryzum, alteri carbonem meri videantur. Sanè crisis Erasmi ex gr. quâ Comment. in 2. Corinthiacam S. Chrysothomo abjudicat, visa est aliis haud minus emunctæ naribus, à non sobrio, sed bene potu profecta. Sed de hisce Crisis satis. Quæ p. 57. in fine & p. seq. S. Dionysii Operibus è Petavio objicit, arguunt distractionem mentis, si non oscitantiam. Nullam profert Petavio *rationem* solvendam in verbis à Titio allegatis, sed solum refert, quòd Catholicis in Collatione cum Severianis non innotuerit author librorum S. Dion. Areopagita. Aliud est *narratio* (ut ego scripseram) aliud *ratio*, ad quam quod respondere non sim ausus, temèriferim, inquit Titius ex astuante cerebro abreptus.

¶ In Cavill. XIII. adhuc persuasus est Titius, unico flatu se disjicere testimonia SS. Iulii, Damasi, Sixicii, Zosimi, Innocentii, Leonis M. Gelasii, Gregorii M. &c. eò quòd *domestica*. Nulli autem in propria causa testanti credendum. Sed sicuti hoc posterius effatum ultro dedi, & adhuc do: ita maximè probandum erat, esse testimonium domesticum adeo.

adeoque re
Doctõr &c
Doctoralia
rationem
nullos con
sanctissimi
ceteri Patr
summâ pra
quis Sancto
cuius arrog
incidant c
cur eorum
dicabimus
disparitatis
ex altera pa
persuadere

¶ XI

cipit hęc Erb
nare pertena
tor utaq;
non jure p
convitiano
nunc verò
verò ipse s
non nisi q
taverit; ho
si ostende
in 9. linei
veritatem
4. oculis
[SS. Irenæ
ni, Hiero
peri, The
(partim
pro Prima
pro Infal
que apu
re Hiero
Rom. Po

ideoque reprobandum, quoties Rex, Episcopus, Doctor &c. jura & privilegia Regia, Episcopalia, Doctoralia &c. defendit. Hic oportebat vel unam rationem fortem, vel certè à Ictis classicos nonnullos contrarium suadentes adducere. Si prædicti sanctissimi Pontifices aliquid eminentius, quàm ceteri Patres, de illa Sedis Apostolicæ autoritate summâ prædicassent, habuisset fortè difficilis aliquis Sanctorum vicorum Aristarchus, unde illos alicuius arrogantia infimularer. At cum prorsus coincident cum confessione cæterorum Sanctorum, cur eorum testimonia ut domestica & suspecta abdicabimus? Debebat autem Titius vel umbram disparitatis hinc in causa Pontificum RR. ex una parte, ex altera parte Regum, Doctorum &c. indicare, ut suis persuaderet, *argumentum hinc à simili petatum esse fragile.*

¶ XIV. Cavillationem ita orditur Titius: *Incipit hinc Erbermannus mendacia instar grandis proseminare pertendens - - Quot linea tot mendacia* & quos lector utraque parte audita & expensâ decernat, an non jure pronuntiandum hic videatur, Titium in convitiando & decipiendo hætenus superasse alios, nunc verò seipsum? Ait, *Tot mendacia, quot linea.* Cum verò ipse 9. lineas è meis exscripserit, ac deinceps non nisi quatuor inde (suo iudicio) mendacia adnotaverit; hoc ipso deprehenditur in mendacio. Quod si ostendero (uti facillimum mihi est) nec unicum in 9. lineis illis mendacium, sed meram nudamque veritatem contineri, pariter convincam, Titium in 4. oculis, novem admisisse mendacia. Dixeram 1. [SS. Irenæi, Cypriani, Athanasii, Basilii, Nazianzæni, Hieronymi, Ambrosii, Optati, Augustini, Prosperii, Theodoretii, Vincentii &c. verba esse aperta (partim immediatè pro infallibilitate, partim pro Primatu, & sic juxta Calixtum, mediatè etiam pro infallibilitate) ut Vitackerus, Danaus, alique apud Gretserum Calvinistæ maluerint dicere Hieronymum, Theodoretum, imò plerisque Rom. Pontifici in hoc esse assentatos, quàm

negare Solem in meridie non lucere.] Hæc mea sunt verba, in quibus an sit vel umbra mendacii, judicent Catholici, Protestantes, Gentiles, Orbis universus, Ostendatur vel unicus è tot myriadibus Catholicorum, qui non mihi in eo pronunciato concordet. Imò pleriq; omnes eruditi Theologi, cum P. Haulnoldo, etiam interposito jurisjurandi sacramento testabuntur, *se facilius de motu Solis circa terram quam de hoc posse admittere dubitationem.* Quis ergo furor, calumniandiq; libido, quæ mendacium hinc conatur extundere? Et cum ex Calvinistarum apertis testimoniis constet, eos claritate testimoniorum convictos agnovisse, Patres idem de Primatu Papæ sensitse olim, quod jam Nos, & in hoc illos adulationis insimulasse; quis non mirabitur frontem & mentem novorum Interpretum, qui beneficio suæ *prospici-
reias* tam confidenter audent simplicibus imponere? Mihi quidem dubium non est, omnes quibus inter Protestantes germanus candor & naturalis honestas extincta per ejusmodi Rabulas nondum est, si absq; passione coram DEO hanc rem ultro citroq; examinare, & penitus inspicere voluerint, eos pessimam illam Artem execratos, & unà cum Arte artifices & Sectam. II. dixeram, [Calixti discipulos didicisse à suo Magistro aliam evadendi artem.] Probavi autem hoc ex præcipuo Lutheranorū Theologo Hulsemanno, qui in Verbe Conscientiæ Calixtinæ c. 7. ait, se convicisse in Dialysi Calixtum, quod *ludat Patrum testimoniis sicut crepundiis & pupis &c.* & Hier: Zanchii, qui nomine communi Ecclesiarum ex Evangelio reformatarum profiteretur, *Patres iactamus, cum nihil minus quam illorum doctrinam sequi velimus.* Quæ hic penès me labes mendacii? Puto equidē testimonium Hulsemanni & Zanchii veritati ex amissim convenire: si quid tamen ibi esset falsitatis aut mendacii, quis nisi mēdax mihi imputaverit? Discipulos enim intendere studium ejus artis, quam exercet Magister, omni jure præsumitur, III. dix-
rā;

rā: [videri m
Quid hīc, qu
quid mihi v
fefellit, me
raria quiden
ctrinæ inter
ficere pronunc
Quid hīc, q
ex asse veru
Christianun
tiana & Cas
partium; &
vinistas, dum
in dictis Pat
ideo adulat
thericos her
LIBET ex C
tuor Veritat
minimum n
jectura hinc
gula pari ac
veniretur ad

At, in
Cypriani ape
illustrius pro
Primatu Pap
minis (& h
sin, pro Infa
ni illustrissi
Neg, enim al
ta, quam in
mus in Ecclē
cogitatur;
taret fratern
Ecclesiam sci
resin novam
ting. Interr
quàm de R
falsa. Nun

ra: [videri mihi Titium sua mutuasse ex Calvinistis.]
 Quid hic, quæso, mendacii? Quis melius scire potest,
 quid mihi videatur, ac ego ipse? Si suspicio mea me
 fefellit, mendacem tamen non fecit, cum ne teme-
 raria quidem fuerit, utpote nixa similitudine do-
 ctinæ inter utrosque. 4. dixeram, [Debuisset Titio suf-
 ficere pronunciata Grotii & Cassandri, si sibi constare velit.]
 Quid hic, quæso, affine mendacio? imo quid non
 ex asse verum? Provoco ad quemvis etiam non-
 Christianum peritum & bonum virum; legat Gro-
 tiana & Cassandrica sine ulla passione & præjudicio
 partium; & neget, si potest, tolerabiliores esse Cal-
 vinistas, dum agnoscunt planum & apertum sensum
 in dictis Patrum pro Primatu Papæ, maluntque eos
 ideo adulationis postulare, quam novos illos Lu-
 thericos hermeneutas, qui juxta suam artem QUID-
 LIBET ex QVOLIBET fabricant. Hæ ergo qua-
 tuor Veritates convincunt Titium de mendaciis ad
 minimum novem admissis in quatuor voculis. Con-
 jectura hinc fiat ad reliqua. Neque enim libet sin-
 gula pari accuratatione excutere; quando enim per-
 veniretur ad finem?

At, inquit, Titius: Ostendat, si vir est, verba
 Cypriani aperte infallibilitatem proloqui; & qui nihil
 illustrius pro ea dici posse impudenter assererat. Resp. Pro
 Primatu Papæ non qualicumque, sed pastoralis regi-
 minis (& hoc mediante, juxta Calixtinam hypothe-
 sin, pro Infallibilitate ejusdem) ajo, verba S. Cypria-
 ni illustrissima esse in Epist. 55. ad Cornel. Papam:
*Neque enim aliunde hæreses oborta sunt, aut nata Schisma-
 ta, quam inde, quod Sacerdoti DEI non obtemperatur; nec
 minus in Ecclesia ad tempus Sacerdos, & iudex vice Christi
 cogitatur; cui si secundum magisteria divina obtempe-
 raret fraternitas universa, nemo dissidio unitatis Christi
 Ecclesiam scinderet, nemo sibi placens ac tumens foris hæ-
 resin novam conderet.* Dixi in Exam. Examinis Con-
 ting. Inter. IX. §. 3. Verba hæc S. Martyris de aliis
 quam de Romano Episcopo accepta esse evidenter
 falsa. Nunquid enim Macedonius Constantinopo-
 lita-

Iranus, Eusebius Nicomediensis, Ioan. Hierosolymitanus, Dioscorus Alexandrinus, Petrus Fullo Antiochenus &c. fuere hæresis & schismatis auctores notorii? Hoc autem esse nequiret, si hæresis nulla oriri possit, nisi quia Episcopo particulari non obtemperatur. Hæc sanè ratio est ineluctabilis: cur eam Titius saltem juxta leges suæ Parthermenias non aggressus est? Quòd in *Ostensione* persuadere vult Lectori, hæc verba sicut & pleraq; alia ejus Epistolæ de ipso Cypriano accipienda esse, frustra agit. Tam parum enim (imò aliqua ratione minus) ea ad Cyprianum sine aperta falsitate torqueri possunt, ac illa cum ait: *Post ista insuper pseudoepiscopo ab hæreticis constituto, navigare audent, & ad Petri cathedram, atq; ad Ecclesiam principalem, unde unitas Sacerdotalis exorta est, à Schismaticis & profanis literas ferre, nec cogitare, ut esse Romanos (quorum fides Apostolo laudante predicata est) ad quos perfidia habere non possit accessum.* Alias circumstantias, quæ arguunt Cyprianum eo loco non nisi de Rom. & summo Pontifice loqui, vide apud Pamel. in Annot. num. 27.

Quæ deinceps usque ad finem pro vindicandâ Hermeneutica omnipotente in SS. Scripturam, Patres, Catholicorum (in ò & Lutheri) scripta operosè declamat, lectoris judicio permitto, ubi & mea, quæ in Irenico, Examine, & Animadversione disserui, sicut æquum est, perlustrare dignabitur. Ferinam impudicitiam (vel, ut S. Hieron. loquitur, *erubescendam hæresin Lutheri*) quam Titius cum Calixto, *ex se nihil incommodi habere, & longè verissima esse illius Epicuri dicta*, pronunciare non erubescit, excussi Tom. 2. lib. 3. c. 5. Non putem, multos è Protestantibus ita insanire.

¶ Porro unum in hac Cavillatione subit mirari, inter mendacia non esse à Titio numeratum quod dixi, *Esse artem illaudatam (versandi SS. Patres pro libito) videri voluisse haud absimili ampliari, scil. eam ipsam Artem affingendo Catholicis*: Hoc, inquam, cum non attigerit,

gerit, vel f
consentire;
susplicamur,
thoris (mo
tia à seipso a
mina falsi &c
merenti aspe
caput Autho
opus videbi
ita nunc ad T
publicè coa

¶ Cavil
argumenta
ante XV. an
damnata,
omnem alia
Pontificis a
hanc esse prin
natione non
nes obligan
extitisse nisi
nes, & qui
omnibus fa
opus aute
quibus hoc
testimonia
tumque Lu
in Apologi
Quæst. vey.
res. Osiand
reprehend
torie talem i
deponendi Ep
Hermeneu
les cœterè
neuta quic
tans de Ser
cat summar
que de Papa

gerit, vel fecit adverte[n]ter, & sic merito censetur consentire; vel inadvertenter, & sic non immerito suspicamur, id speciali DEI nutu evenisse, ut sic Authoris (modestè loquar) insolentissima male licentia à seipso aliquatenus plecteretur. Calumniæ, crimina falsi & mendaciæ, quæ rabiosus Titii stylus immerentia spargere nisus est, sponte suâ recident in caput Authoris apud quosvis æquos lectores. Quòd si opus videbitur, offero me, uti olim ad Calixtinas ita nunc ad Titianas calumnias similesq; malas artes publicè coram delectis arbitris convincendas.

¶ Cavillatione XV. denuo arietat Titius quinque argumenta, quæ brevissimè in Anatomia Calixtina ante XV. annos produxeram. I. erat, Nullam hæresin damnatam, nisi (saltem mediate) à Rom. Pontifice; omnem aliam damnationem supremâ tandem Rom. Pontificis autoritate nixam fuisse. Regerit Titius *hanc esse principij petitionem*. At cum sermo sit de damnatione non qualicumque, sed autoritativa & omnes obligante; clarum est damnationem talem non extitisse nisi ab eo, qui habet jurisdictionem in omnes, & qui est Caput & Index omnium Ecclesiarum omnibus sæculis ab Apostolorum ævo habitus. Non opus autem est, hinc congerere loca SS. Patrum quibus hoc perspicuum evadat. Abunde sufficiunt testimonia Centuriatorum Magdeburgensium, aliorumque Lutheri-Calvinicorum quos post Breilaum in Apologia Protestantium recitat P. Forerus 2. p. Quest. yex. l. 1. c. 12. §. 24. unde constat, Centuriatores Osiandrum, Calvinum, Martyrem, Danæum &c. reprehendere SS. Patres, quòd *per errorem & adulatoriè talem jurisdictionem, ius appellationis, auctoritatem deponendi Episcopos &c. Romano Pontifici asseruerint*. At Hermeneutica Titiana facile etiam Magdeburgenses ceterosq; in suas partes trahit. Cum tali Hermeneutica quid agas? Lutherus olim cum Erasmo disputans de Servo arbitrio (quod ejus libri cap. 249. vocat *summam causam, præ qua nugæ potius quàm causæ sunt, quæ de Papatu, Purgatorio, Indulgentiis disputantur*)

apertè professus est cap. 50. contra se stare seriem eruditissimorum virorum tot seculorum consensu approbatorum, inter quos fuerint peritissimi SS. literarum. item sanctissimi, aliqui martyres, multi miraculis clari. - Summa, ex hac parte stat, inquit Luther, Eruditio, ingenium, multitudo, magnitudo, altitudo, fortitudo, sanctimonia, miracula, & quid non? Ex mea verò parte unus VVicleph, & alter Laur. Valla (quanquam & Augustinus meus totus est.) Sed illi nihil ponderis habent præ istis, Reliquus est Lutherus unus, privatus &c. - Fateor, mi Erasme, non immeritò te istis omnibus moveri. Ego ultra decennium istis omnibus ita motus sum, ut nullum alium arbitrer esse, qui aequè sit istis permotus. - Testor DEVM in animam meam, perseverassem, adhuc hodie sic moverer, nisi urgente conscientia, & evidentia rerum me in diversum cogeret, - - - Quis sim, & quo spiritu & consilio in istas res (contradicendo scil. Papæ & omnium seculorum authoritati) RAPTUS SIM, illi commendo, qui scit, hac omnia, suo, non meo arbitrio liberè gesta. Denique in cap. 59 in summa docet: Patres seculorum præcedentium planè in hoc artic. omnium summo, scil. delibero arb. cœcos fuisse, imperitos Scripturarum, toto vitæ suæ tempore errasse, & nisi ante mortem resipuerint, nec sanctos, nec membra Ecclesiæ fuisse. Quid his omnibus clarius dici possit? Sic & Melanchthon in 4. 1. Cor. 3. ait, mox ab initio nascentis Ecclesiæ, antiqui Patres doctrinam de iustitia Fidei obscurarunt, caremonias auxerunt, & cultus novos adinvenierunt. VVitackerus clamat contra Duræum: Ex Patrum erroribus vester ille Religionis Pontificia cento confusus est. Accinit P. Martyr de votis: In Ecclesia mox ab Apostolis errores pullularunt, & homines à Verbo DEI (Luthero-Calvinicè intellecto) declinare cœperunt, & per consequens, quamdiu adhererimus Conciliis & Patribus, tam diu in iudem erroribus versabimur. Humfredus, Fulco, Acontius aliique Calvinici acriter taxant Ivellum, quòd ad Patres tam audacter appellaverit, sibi iniquus fuerit, & se quodammodo & Ecclesiam perdidit &c. Quid ergo est nisi oleum & ope-

ram

tam perdere
se fuisse glo
mannus, se
quòd testimon
rius contenc
juriam facer
exemplis H
pergerem.
tione sub fir
cum faciat c
metro repug
Hieronymi
niam, inqu
collisus, indi
minutarim p
minant vulp
Apostolico or
anima postu
epi. Neq; v
ens longitud
quisitione pro
apud Vos SO
A Sacerdote
Ego nullum p
id est, Cathec
Petram adifi
domum Agn
non fuerit, p
Meletium re
S. Hieron.
Antiochen
qui Christi n
siquis Cath
cifixum m
Beat. T.
dicendarum
T A S.

tam perdere, cum homine rixoso, (& qui discipulum se fuisse gloriatur Calixti illius, quem ait Hülsemannus, se in Dialys. Apol. p. 93. 302. &c. convicisse, quod testimoniis Patrum, sicut pupis ludat:) velle ulterius contendere de verbis & sensu SS. Patrum? Injuriam facerem æquo & perito lectori, si pluribus exemplis Hermeneuticam flagitiosam illustrare pergerem. Præter dicta consideretur solùm, qua ratione sub finem suis Auditoribus & Lectoribus fucum faciat circa S. Hieronymum, cuius textus è diametro repugnat glossæ Titianæ. Iuvat hîc verba S. Hieronymi ad S. Damasum Papam adscribere: *Quoniam, inquit, vetusto Oriens inter se populorum furore collisus, indiscissam Domini tunicam, & desuper textam minutatim per frustra discerpit, & Christi vineam exterminant vulpes &c. ideo mihi Cathedram Petri, & fidem Apostolico ore laudatam censui consulendam; inde nunc mea anima postulans cibum, unde olim Christi vestimenta suscepi. Neq; verò tanta vastitas elementiliquentis & interia-tens longitudo terrarum me à pretiosa margarita potuit inquisitione prohibere. Profligato à sobole malâ patrimonio, apud Vos SOLOS incorrupta Patrum servatur hereditas. A Sacerdote victimam, à Pastore præsidium ovis flagito. Ego nullum primum nisi Christum sequens Beatitudini Tue, id est, Cathedra Petri, communionem consocior: super illam Petram adificatam Ecclesiam scio: Quicumq; extra hanc domum Agnum comederit, profanus est. Si quis in arca Noë non fuerit, peribit regnante diluvio. - Non novi Vitalem, Meletium respuo, ignoro Paulinum (proprium nempe S. Hieron. Episcopum, eundemque Patriarcham Antiochenum.) Quicumq; tecum non colligit, spargit: qui Christi non est, Antichristi est. Ego interim clamito, si quis Cathedra Petri coniungitur, meus est. Per crucifixum mundi, per homouision Trinitatem obtestor Beat. T. ut mihi Epistolis tuis tacendarum, sive dicendarum hypostaseon detur **AUTHORI-TAS.** Hic textus solaribus radiis scriptus per*

per se nebulosas Titii officias & Glossulas dissipat. Tam perspicuus certè, ut etiam Erasmo (in Annot. ad hunc locum) videretur Hieronymus illis verbis asserere, Omnes Ecclesias subjectas esse Apostolicæ Sedi Rom. Pontificis.

Quod porro Titius quærit, *Quomodo principii petitionem admittet, qui partes probandi hinc non suscepit?* Res. admittit ipse, quam mihi opprobriabat principii petitionem, non in responsione, sed in subjecta Assertionem, quâ dixit: *Quinimò, si qua hæresis est, validissimè illa pro tali declaratur & condemnatur à quocunq; deprehenditur, sive accedat approbatio Pontificis, sive minus.* Anne hæc Assertio est per se nota? an legitur in SS. Scripturis? nullane probatione indiget? Quidni ergo ex ea rectè inferamus ita: Atqui *Hülsemannus, cum Cathedræ Luthericæ hæredibus, deprehendit, declaravit, & condemnavit validissimè hæreses Calixti; & hic vicissim deprehendit, declaravit, & condemnavit validissimè hæresin Vbiquetariorum, utpote Eutychianam & Transsubstantiatione Papisticâ, & Sacramentariorum errore abominabiliorem.* Ergo tam Calixtina, quam Vbiquistarum hæreses, (sive approbata, sive improbata sit censura Calixti & Hülsemanni à Pontifice R.) ab omnibus sunt detestandæ, quod erat demonstrandum ex Titiana hypothese non petente principium.

Nec minus lepidus est Titius, cum ad reptendum tertium genus Iudicii (quod nempe non est tantum assensus, aut discretivum, sed *decisivum cum auctoritate*) exigit à me, ut probem illud ex Scriptura. A Biblista Hülsmanno debebat dudum hoc Calixtus exigere. Mihi, opinor, sufficit ex S. Augustini Ep. 118. dicere: *Hoc, quod tota per Orbem jam ferè à sui initio frequentavit Ecclesia, quin ita faciendum sit, disputare, insolentissima insania est.* Sanè hoc penitus præcludit & obtruncat omnia illa vanissima effugia, quibus vult actus Iurisdictionales per totam Ecclesiam exercitos à Rom. Pontifice, partim per suam

Her-

Hermeneuti-
mis 4. sæculi
illos AntiChAtque
villationes,
quàm duplic
Quisquis acc
ad rem dixi
tius, depreh
in illo, beffe
sub finem n
modestore ling
lo suo aliter
nes per tem
cuiusvis scu
esto penes a

DE

Ad Tit
non modò
menta sequ
prodat; se
à se vix impe
(tum quòd
bido, & sup
tum quòd ip
decio, ex for
nunc Prafa
tionibus (at
gat. Si ja
Solem mani
cum concu
Pontificiam
tiano M. C

Hermeneuticam susq; deq; versare, (præsertim primis 4. sæculis) partim ubi nimis perspicuè relucet, illos Anti Christianæ arrogantia adscribere.

Atque hæc sufficiat adnotasse in Titianas Caillationes, quæ meam Animadversionem plusquam duplicato quaternionum numero excedunt. Quisquis accuratius discernere voluerit inter ea quæ ad rem dixit, & ea quæ convitiando declamavit Titius, deprehendet credo, cum impendisse trientem in illo, bestem in hoc. Et tamen non dubitavit me sub finem magnus Virtutum Magister monere de *modestore lingua & calamo*. Num verò toto in Opusculo suo aliter me docuerit Modestiam, ac olim Lacones per temulenta mancipia filios Sobrietatem, aut cuiusvis scurræ sycophantia Patientiam, iudicium esto penès æquos lectores.

DE EPISTOLA HERM. CONRINGII

Ad Tirium, censeo, Eam esse satis iucundam, non modò quòd præsentis ad præntem, ac ita figmenta sequentia mox in vestibulo ipsâ Inscriptione prodat; sed etiam, quòd verbis asseveret, *se amplius à se vix impetrare, ut cum Iesuitis in arenam descendat,* (tum quòd horum summa maledicentia, & altercandi libido, & superbia intolerabilis sit, ac deplorata sanitas; tum quòd ipse audeat iam tum omnia sua periti lectori iudicio, ex forensi formula submittere) re ipsâ tamen jam nunc Præfationem suam à V. Erbermanni-frivolis objectionibus (ut præfert Inscriptio Titiana) vindicare satagat. Si jam tum submittit, ad quid vindicat? Si *Solem manibus portabat optima & robustissima doctrina,* cum concutiebat (feroculo suo, sed ludicro Ariete) Pontificiam Ecclesiam universam; cur eo ipse quòd Valeriano M. Capuccino, P. Haunoldo & mihi respondit

nom

non visus etiam est sibi uti nunc, ita tunc robur sua Concussionis dubium reddere? Illud verò jucundissimum, quòd, cum in ternis meis Opusculis [*Examine, Electione Alex. VII. & Digressione*] vix quicquam possit assignari, quòd convitium aut contumeliam in ejus Excellentiam redoleat, nihilominus persuasum velit Lectoribus, nos homines esse *summa maledicentia, ad scurrilitatem usque maledicos, & calami petulantissimi, ex mendaciis quasi confutum hominũ genus, facem Loloa solutissimi oru scurra pra cœtu illo (Leuitarum) sese viros graves probare cùm ea sit scditas maledicentia illorum, ut nec praestantissimi quique sodalium, nec quivis Papa, illam a quo animo ferant, ceu liquet ex C. Bellarmini Epistola apud Becan. l. de Instis. & uss. Euchar. contra Sartorium n. 36. & ex iis quæ docet Carolus Regius l. 5. Orat. Christi c. 21. Illu verò bacchũ bacchantibus adversari sibi profectò nimis ingratum esse. Ita Hermannus quovis agnello mansuetior, Nos (uti Titius) virtutem docet! Quisquis Conringio, Titio, Calixto contradicit, Scurra maledicus est; etsi nec centesimam partem, imò & nihil convitiorum Helmstadiensi reponat: quicquid verò ipsis stomachus exustat, merum mel, mera urbanitas, mera benedictio est! Et confidunt, se sua hominibus, qui iudicandi facultate haud destituti sunt, posse probare? Nescio, an multos ita fascinare queant. Non dubito, etiam apud plures è Protestantibus honestiores delicatum hoc genus hominum admiraturos, uti in Calixto dudum fecere Dorschæus, Hulfemannus, & è Lutheranis alii. Quæso te, D. Hermanne, anima quior esto, & si potes, sopitâ paulisper irâ, tecum rem omnem uti in se est expende. Concussionem evulgasti totius Ecclesiæ Pontificiæ, uti rebare tu quidem, præunte te Amefio Puritano, ut supra notavi. Persuasus eras, hanc esse Euclidæam quasi-demonstrationem, ac quod inde consequens est, cœcos esse universos etiã Theologos apud Nos. Quos momordisti in Dedicatoria, facillè senserunt quid sibi vellet. Iudicatum proinde à Magnatibus, non ferendam eam petulantem*

Et
tem audaciam
tua sentirem e
tibi ingratas v
destiam tibi p
nore ea es re
Examine Exa
in nupera Dig
nes minimè u
& indulgens t
ci mirarentur
Ecclesiæ Cath
languidè tra
ralis æquitat
scriptionis vi
Authoris æst
que est; at iu
nisi fallor, co
Theologis, n
tractant fabri
lista Lucas, e
Medici & Pi
Publicani &
mergunt.
tum ex forensi
& ego. Quæ
ac, ut insinu
quæso, ne t
tissima non
imaginariæ
hominem
ut ab aliis
monstrata v
Politico in
Theologis
non iniucu
videris tibi
nisse, quan
mine Con
graves adn

tem audaciam. Iustus & ego quid de Concussione tua sentirem edicere, pariter quatuor in Dedicatoria tibi ingratas vocolas (quas iudicabant alii ad modestiam tibi profuturas) inserui. Cum decuplo fœnore ea es remensus in Examine. Ego verò & in Examine Examinis tui, & in Electionis Alex. VII. & in nupera Digressionem, istas tuas benedictiones omnes minimè ultus sum, sed ita, uti promiseram, lenis & indulgens fui in tuam Excellentiam, ut non pauci mirarentur. At verò ipsam Causam quam tuor Ecclesiæ Catholicæ, ac Errores quos persequor, ut languidè tractem, quis etiam adversariorum naturalis æquitatis memor exigat? Quòd errores & alia descriptionis vitia pro merito discussa, non nihil in Authoris æstimatione redundant, ferendum utrinque est; at iustus ei, qui prior cœpit. Melius tibi, nisi fallor, consulisses, si Theologica reliquisses Theologis, memor illius; *Quod Medicorum est Medici, tractant fabrilia fabri &c.* Nec quia idem qui Evangelista Lucas, etiam fuit Medicus & Pictor, ideo nunc Medici & Pictores (non certè magis sapienter quàm Publicani & Piscatores) se Theologicis litibus immergunt. Quòd præterita tua Scripta *submitas iam tum ex forensi formula* Lectoribus, bene est: idem facio & ego. Quòd si verò huius propositi te poenituerit, ac, ut insinuas, *brevi denuo argumentum hoc agite veris*, quæso, ne stomachare, si veritati nobis exploratissima non desimus, & ostendamus deceptionem imaginariæ tuæ ἀποδιδύσκω. Cogita, te quoque esse hominem; & si Mathematicis non rarò contingit, ut ab aliis detegantur meræ fallaciæ, quæ ipsis Demonstrata videbantur; cur idem non Medico aut Politico in rebus divinis? Cogita, etiam tuæ partis Theologis (uti certorum relatione cognovimus) non iniucundum esse, si vapules ab Adversariis, dum vidèris tibi Machinam Papatûs vastatricem invenisse, quam nullus illorum. Cogita, te, cum in Examine Concussionem tuam propugnares, tot tamque graves admisisse non in Theologiam modò, sed & in Philo-

Philo.

Philosophiam lapsus, ut adversarii tui, si similis abfurdi revera convincerentur, non auderent coram iis, quorum in gratiam scripserunt, oculos attollere. Denique cogita, quod *Qui qua vult dicit, qua non vult audit.* & quod ille Lacon olim; **QUIES BONA!** Nunc agrè non feres, spero, si de nonnullis quæ in tua Epistola, monuero. I. ais pag. 5. *Vnus Iesuitarum* (scil. Card. Pallavicinus) *negat isthac ita contigisse, & simul fatetur, nihil certi de iis, quæ in Conclavi aguntur, haberi posse.* Verùm verba Pallavicini hæc sunt: [Veritas & medulla negotii ne ab ipsis quidem Cardinalibus scitur, nisi ab unoquoque pro sua virili parte &c.] Huic tu illa posterior enuntiatio non æquipollet (iuxta sanam Hermeneuticam) cum multa possint certa de veritate & medulla negotii haberi, si unusquisque Cardinalium postea pandat, quæ pro sua virili parte scit, ac consequenter potest hanc discerni verum à falso quod evulgatur. Adde, posse multoties fieri aliqua esse falsa, & nihilominus circa idem objectum medullam latere Veritatis; quod nemo sapiens ne reverit. II. ais p. 9 *Forerum Iesuitam pharmacopæum fuisse, & in re culinaria Apicium, referente Alfonso Vargas quondam eius familiari & amico.* At nescire non potes, larvatum hunc Alfonso fuisse in testabitem famos. libell. authorem infamissimum, ut etiam Castixtum monui l. p. Itenici c. 12 §. 5. Quæ ergo conscientia & fronte infamationem hanc tuam facis, non modo quoad Forerum (cuius apologia extat in Proteo Grammatico) sed etiam p. 15. cum Castitatem universæ Societatis ex eodem Sycophanta calumniaris? Quæ ibid. blatis universim contra Coelibatum sacrum, Tom. 2. l. 3. & 4. profulgata sunt. Quæ deinceps pro afferenda tua declamatione adducis, Erasmus (uti & Vicelius) testis tibi omni exceptione superior in Preamio prorsus disjecit, ut vix sit, quod à me iteratò vindicandum sit. III. Quàm atrociter calumniaris p. 16. cum ais: *portentosum esse mendacium impurissimi apostata (Erbermanni) plebem ad licentiam vitæ, omni legum &c. didicisti iam, opinor, ex Imperiali edicto Caroli V. quod multò gran-*

E
diota sonat. A
mendacii argue
Viti esse, quod tu
sæ omnes hæc
dentem tuam
Disp. Musæana
que in qu. 9. u
is Pontificios &
holicam visibil
quacium com
nihil recedit)
retinentibus, co
in puras Christi
cullum est. V.
Americã & In
Apostolatam
Ecclesia. cap.
Germaniæ co
ais, p. 19 ingen
illis omnibus
mus art culus
ximè Cavill.
Indulgentiis, T
Servo arbitrio
affectus. Hun
de interpolat
modò Præfat
A. C. 1599. Ne
Calixtus ing
pag. 62. Maior
tinuisse (docti
apertè in illo
cuisse usque po
nium, aut pri
Ecclesias Scho
gmate ubiqu
Anne Luther
therizant: si
Lutherizant
affingere A

diora sonat. Audebísne & hoc allatrare, ac portentosi mendacii arguere? IV. a. s. p. 21 *impudens mendacium* Vni esse, quod iuxta D. Musæum, Protestantium Ecclesiarum omnes hæretici accenseantur. At hanc esse impudentem tuam calumniam, quisque videre potest in Disput. Musæana, præcipuè locis à me in qu. 7. §. 1. itémque in qu. 9. ubi ex instituto contra M. Ant. de Dominis Pontificios & SS. Cyprian. Augustin. &c. Ecclesiam Catholicam visibilem constat (ex sententia Lutheri & sequacium communi, à qua tamen ipse solus non nihil recedit) ex omnibus cætibus SS. Biblia & Baptismum retinentibus, contenditque omnes eos cætus esse veras, licet non puras Christi Ecclesias, quod etiam in 3. quæst. diffusum est. V. Quod p. 18. statum Ecclesie Rom. per Americam & Indias ac præcipuè S. Xaverii fructuosum Apostolatam arrodis, vindicatum est §. 4. lib. de Ecclesia. cap. 4. VI. Lutheri doctrinam vix in paucis Germaniæ cætibus SINCERE sustineri, non est, uti a. s. p. 19 *ingens calumnia*, sed verissima Veritas. Id ego aliis omnibus omiſſis unico argumèto evinco. Summus art culus Lutheranismi, (ut ex ipso Luthero proximè Cavill. xv. recitavi) & præ quo reliqui de Papatu, Indulgentiis, Purgatorio, &c. potius nuga sint, est ille de Servo arbitrio peculiari volumine contra Erasmum assertus. Hunc à plerisque omnibus Lutheranis valde interpolatum, imò apertè desertum testatur non modò Præfatio Calvinistarum in illum Lutheri librū A. C. 1599. Neapoli excusum lectu dignissima, sed & Calixtus ingenuè fatetur, in Consider. Doctr. Refor. pag. 62. *Maiores suos invariata Aug. Conf. inhærentes retinuisse* (doctrinam de Prædestinatione Calvinisticam apertè in illo Lutheri libro traditam) & passim docuisse usque post annum superioris sæculi xxx. Egid. Hunnium, aut primum aut præcipuum fuisse, qui oppositam in Ecclesias Scholâsq; reduxit. Quid si iam adderè de dogmate ubiquistico, Helmstadiensib⁹ inviso monstro? Anne Luthericū? Si ita, Iulianæ non SINCERE Lutherizant: si non, quot numerabis urbes SINCERE Lutherizantes? VII. Quereris, Tibi me porro affingere Anarchiam Ecclesiasticam, & nihilominus

delirium & spiritu vertiginis actum affirmare, tenuissimum
 Ecclesie regimen admittere, nisi quod pro tempore & loco
 visum sit pollicia congruere. At hæc bellè cohærent: Ve-
 rè enim non est illud regimen sacrum, sed merissimè
 profanum, quod inter Regalia solet numerari, ut in
 Exam. Examini Inter. IV. §. 6. ex Hulsemanno
 ostendi. VIII. Turpiter me mentiri ais p. 18. quod dixe-
 rim: Lutherum instante fato desperationis plenam
 emisisse vocem ad suos: *Orate pro Domino nostro DEO
 & eius Evangelio, ut ei bene succedat, quia Conc. Tridenti-
 num, & abominabilis Papa graviter ei adversantur.*] uti
 ex lusto Iona, Vita Lutheri per Melanchthonem,
 Matth. Ritter Surius 1546. At etsi demus libera-
 liter, eum dixisse, ut tu contendis: *Orate DEVM ut
 Evangelii doctrinam conservet nobis: Pontifex enim &
 Conc. Trid. mira moliuntur;* adhuc verissimè dicitur hæc
 vox plena desperationis, ac falsè eiusdem vaticinio
 è diametro repugnans, quâ 24. annis antè prædixe-
 rat; intra biennium OMNIA PAPALIA instar fumus
 evanitura; & saltem in morte verificandum glorio-
 sum illud Epitaphium: TESTIS ERAM VIVVS;
 MORIENSERO MORS TVA, PAPA! Plura de hu-
 ius vaticinii interpretatione tuâ leges supra de Notis
 Ecclesie §. XI. Quòd superest, D. Medice, resorbe
 illa tua mendacia tam iniquè quàm prodigè mihi
 afflicta, ac sape deinceps rectius, & ad sobrietatem.
 Non te pigeat vel à Reginarum (quotquot sunt, fuerunt
 & forsàn etiam erunt, tuo iudicio) Optimâ Maximâ
 discere non criminari porrò, quem ut Christi Vica-
 riû piè venerari debebas. Quòd si tibi & hæc Optimâ
 Maxima esse desijt, ex quo Catholica esse cœpit; cre-
 des saltè illi tuo gregali, qui è Batavis nuper Loyoliti-
 cum (ut vocat) gregem de auiti instituti violatione reum
 agens apud ALEXANDRVM VII. ROM.
 PONTIFICEM Eundem in REGVLARVM
 SOCIETATIS IESV novâ per Amsteloda-
 menses editione, verbis æternâ memoriâ dignis affa-

affatus est, ut

Protestantiu

Illiusque age

nemini iniqui

ALEXAND

gerrima v

humanam s

ille composui

minis alter c

eps dicatur

utriusque ges

an Germani

modo, Qu

tranquillita

intonansque

donec tander

rimum Reli

cordia; Qu

dictantem v

brevis audire

denique impo

Alexander A

Ferrea b

Quis

rudentiam

Pontificio in

non veneret

iuxta ac

Orbis medi

circumfusos

affatus est, ut sequitur. Pontificis Romani è cœtis
 Protestantium hominem virtutes scribere,
 Illiusque agere Encomiasten, insolitum fortè, ad
 nemini iniquum videbitur penitus rem intuenti.

ALEXANDRVM compello mentis inte-
 gerrima virum, recta meditantem consilia,
 humanam supra conspicuum eruditione. Tot
 ille composuit nuper, quot eiusdem quondam no-
 minis alter confecit bella; uter verò illorum dein-
 ceptus dicatur Magnus, habebunt facile, dum
 utriusque gesta legent Posterì; an Domitor Asia,
 an Germanica assertor Pacis. Nec Germanica
 modo, Qui non Urbis magè quam Orbis studet
 tranquillitati; Cuius mentem dissidia Principum,
 intonansque Terris omnibus armorum fragor,
 donec tandem sileat, tenent sollicitam; Cui
 primum Religionis caput, Christicolas inter Con-
 cordia; Quem antè Monasterium Leges pacis
 dictantem vidit, hinc & facile augurata, quòd
 brevi audiret Roma Dictator Perpetuus. Quo
 denique imperante spes ampla elucet, ut A-
 lexander Augusti amulatus gloriam

Ferrea belligeri compescat limina Iani.

Quis porrò tantam tanti Viri non suspiciat
 prudentiam, iustitiam, fortitudinem? Quis vel
 Pontificio infensus nomini, ALEXANDRVM
 non veneretur, non amet in Italia potentissimum
 iuxta ac dignissimum Principem? qui ex
 Orbis meditullio ad Pacem seridè hortatur
 circumfusos populos, nec patitur facile in Ro-
 manis

mana quam moderatur Ecclesia novos eundi
errores, speciosa protrudi sophismata. Quidni
inquam, Moralis virtus revinxerit animos, quos
Intellectualis prius abiunxit? Ad DEVM propo-
ramus omnes &c.

INDEX

I

CA

CO

quæ in

T

CAP. De

II.

II

IV.

V.

VI